

Pedrolo

Fa unes setmanes, amb la companyia sempre gratificant de l'Anna Sàez i el David Marín, vaig participar en una taula rodona sobre la vigència i la influència de Manuel de Pedrolo en la novel·la negra catalana actual. L'acte va tenir lloc en un espai deliciós que hi ha al carrer Major de Cervera: l'antiga església de Sant Joan (coneguda també com a Sant Joan Degollat, nom més que adient per parlar de crims i morts violentes).

Del que vam dir, crec que se'n podrien treure algunes conclusions que, d'altra banda, poden servir també per anar obrint el debat que sorgirà, de forma tan inevitable com imprescindible, durant el 2018, any en què proliferaran els actes per celebrar el centenari de l'escriptor: és vigent, avui, el gros de l'obra de Pedrolo? Què se n'hauria de recuperar, de manera imminent? Com es pot fer coneguda aquesta obra, més enllà del *Mecanoscrit del segon origen* i *Joc brut*?

L'obra de Manuel de Pedrolo ha patit l'estigma de la popularitat. Pot semblar una paradoxa, però ha estat així. El que per a molts (fins i tot per a ell mateix, en una altra època) hauria estat un revulsiu, per a Pedrolo, que escrivia en un moment de diglòssia cultural (en què el gros dels lectors llegia en castellà i alguns defensaven que en català només s'hauria

de crear alta literatura), ha estat un llast. Pedrolo escrivia contra corrent. Algunes de les seves novel·les, com les dues citades, van ser escrites amb la voluntat de popularitzar i normalitzar la literatura catalana i, efectivament, han assolit una gran popularitat. Això, però, no impedeix que fins i tot aquestes s'inscriguin en un projecte que va molt més enllà de la militància cultural. Pedrolo va escriure un parell de centenars d'obres (narrativa, teatre, poesia i assaig) no tan sols amb l'objectiu de fer una obra pròpia, sinó també de construir tota una literatura que algun dia haurà de ser estudiada amb profunditat pel món acadèmic universitari. I és per això que ho va tocar gairebé tot (gèneres, temes, estils, tècniques...), i és per això que, naturalment, la qualitat dels seus llibres no és sempre de primer ordre (en una literatura hi ha de tot), però sí que ho és en molts casos.

A més, no hem d'oblidar el valor que la tasca literària de Pedrolo va tenir per a les generacions posteriors. Per exemple, sense la seva feina rigorosa (tot i que, molt sovint, ben poc recompensada) com a autor, editor i traductor de novel·la negra, els autors que a finals dels anys 70 van decidir recuperar el gènere per a un nombros públic que ja era catalanolector no haurien tingut una base com la que van trobar, i qui sap si avui la normalitat amb què parlem dels autors catalans que conreen el gènere policíac, de forma especialitzada o esporàdicament, no seria inexistent.

